

Kluswijzer

Kluswijzer 5

Zelf een keuken installeren

U wilt een groter aanrechtblad met een extra spoelbak of u bent na jaren eindelijk aan die droomkeuken toe. Dan kunt u natuurlijk een nieuwe keuken door een vakman laten installeren. Maar de moderne zelfbouwkeukens zijn ook gemakkelijk zelf aan te brengen. Deze kluswijzer vertelt er meer over.

Woningbedrijf Velsen

Zelf een keuken installeren

Het aanbod van zelfbouwkeukens bij bouwmarkten en speciaalzaken is misschien wel net zo groot als de keuze aan inbouwapparatuur. De stijl van de nieuwe keuken is uiteraard een kwestie van persoonlijke smaak. De indeling wordt bepaald door de beschikbare ruimte en de gewenste huishoudelijke apparaten.

U kunt de keuken(onderdelen) natuurlijk door een vakman laten installeren, maar dankzij de moderne zelfbouwkeukens hoeft dat niet. Zeker wanneer u uitgaat van de bestaande aansluitingen voor gas, elektriciteit, warm en koud water en de afvoer, is het installeren heel goed zelf te doen.

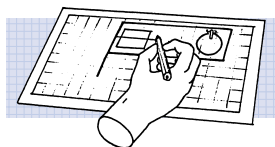
Leest u wel voor u begint de kwaliteitseisen door, niet iedere woning is voor elke verandering geschikt.

Keukenplan

Maak een keukenplan

Het is verstandig eerst een keukenplan te maken, zodat u vooraf duidelijk weet wat er wel en wat er niet mogelijk is in de keuken. Bij de meeste bouwmarkten en keuken-leveranciers kunt u een keukenplan laten maken. Het is van groot belang dat u vooraf de juiste maten (lengte, breedte en hoogte) neemt van uw huidige keuken en controleert of de muren haaks zijn.

Dit moet u ook doen als u besluit dit plan zelf te maken. Controleer of de hoeken haaks zijn. Dit kunt u onder meer doen door middel van een driehoeksmeting. U tekent op de ene muur 80 cm af vanuit de hoek gerekend en op naastgelegen muur 60 cm. Wanneer de diagonale afstand tussen beide punten precies 100 cm is, zijn ze haaks. Kijk op dezelfde manier of de muren loodrecht staan ten opzichte van de vloer. Met afwijkingen dient u rekening te houden in de tekening.

Teken vervolgens op een stuk millimeterpapier (of in uw computer) op de juiste schaal de omtrek van uw huidige keuken, en geef daarbinnen de plaats van de gas, water en elektra-aansluitingen aan. Geef ook de plaats van de ramen, deuren, radiatoren en vensterbanken aan. Teken vervolgens de onder- en bovenkastjes van uw huidige keuken in de tekening.

U moet met de volgende maatgeving en hoofd-functies van de toekomstige keuken rekening houden: aan beide kanten van een functie (gootsteen, kookplaat enz.) is een werkruimte van 50 cm praktisch. Een werkblad kan altijd op de gewenste maat worden gezaagd.

Plaats de kookfunctie niet strak tegen de zijmuur. Dit is onhandig en dus gevaarlijk. Aanbevolen wordt een afstand van minimaal 30 cm vanaf de muur.

Allereerst tekent u een 60 cm diep aanrechtblad en bepaalt u waar de hoofdfuncties komen. Waar wilt u koken, waar is de oven, waar gaat u afwassen, waar komt de koelkast en hoe hoog is die? Een spoelbak neemt 50 cm kastruimte in, maar u kunt ook een dubbele spoelbak van 1 meter breedte nemen. Een ingebouwde vierpits-gaskookplaat vergt een kastruimte van 60 cm, maar misschien kookt u op een smaller fornuis.

Teken vervolgens welke apparatuur u nog meer in de keuken kwijt kunt. Eindig met de planning van opbergkasten, zowel onder het werkblad als aan de wanden erboven en ernaast. Schets voor alle duidelijkheid behalve een boven ook een vooraanzicht van het keukenblok.

Vorbereidende uitvoering

De keuken kan pas geïnstalleerd worden nadat een aantal voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond. Zo moeten, met het keukenplan en het montagevoorschrift binnen handbereik, de waterleiding en afvoer op de juiste plaats zijn aangebracht. Dat geldt ook voor elektrische aansluitpunten. De gasaansluiting moet voorzien zijn van een afsluitkraan en mag **niet** achter de oven komen. Ook het tegelwerk maakt u vóór het installeren in orde (zie onder tegels).

N.B. Alle leidingen (gas, water en elektra) die uit het zicht komen te liggen, moeten worden aangebracht door een erkende installateur. Hiervan moet u rekeningen kunnen overleggen.

Zelf een keuken installeren

De plaatsing van de keuken

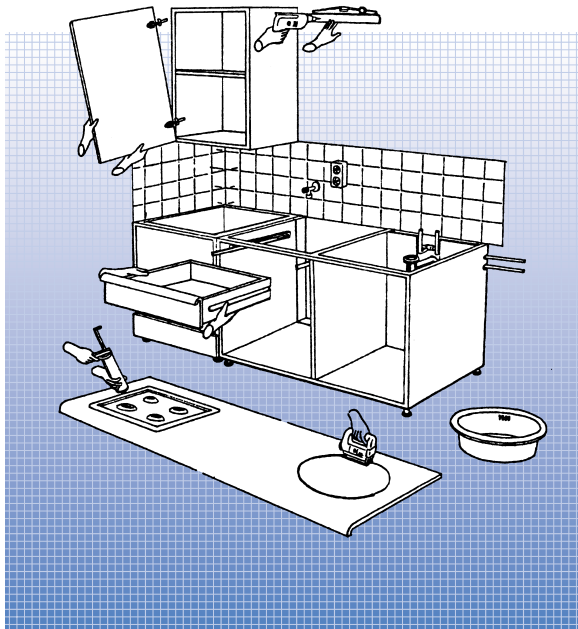
Kasten zet u eerst zonder fronten en laden in elkaar, te beginnen met die onder het werkblad. Stel deze kastrompen waterpas en koppel ze aan elkaar. Maak de uitsparingen voor de aansluitpunten die in de kasten terechtkomen. Maak vervolgens het blad op maat en leg deze op de onderkasten. Hang dan de bovenkastjes waterpas aan duimhaken of aan een ophangregel. Bevat het keukenblok ook een of meer hoge wandkasten, hang dan de bovenkastjes zo op dat alle kasten aan de bovenkant op gelijke hoogte komen.

Zijn in het werkblad nog geen uitsparingen voor spoelbak en kookplaat aangebracht, maak die dan nu aan de hand van de bijgeleverde mallen. Monteer de spoelbak en de kookplaat volgens voorschrift en dicht alle randen zorgvuldig af met een ruime hoeveelheid siliconenkit. Zaag de tegel-afwerkstrip op lengte en bevestig die aan het blad. Druk het blad tegen de muur en schroef het vast aan de onderkasten. Monteer de muur of bladmengkraan.

Deuren en laden afstellen

Het aanbrengen van laden en deuren behoort tot de laatste werkzaamheden. Ladefronten zijn met stelschroefjes in de juiste positie af te stellen. Deurscharnieren hebben doorgaans twee schroeven; door de achterste enkele slagen in of uit te draaien stelt u de deurtjes recht, met de voorste zet u ze vast. Kroonlijsten, lichtlijsten en een voorzetplint zorgen voor een professionele afwerking.

N.B. Bovenstaande wenken zijn zeer algemeen. De installatie van een keuken hangt sterk af van het type en de fabrikant ervan. Daarom wordt er altijd een uitgebreid montagevoorschrift bijgeleverd.

Wandtegels

Bouwmarkten en speciaalzaken verkopen tegels in talloze kleuren en decoraties, diktes en afmetingen, voor allerlei toepassingen. U kunt ze recht onder elkaar aanbrengen, in een verspringend patroon, met een bijpassende sierstrook of met hier en daar een afwijkende tegel als speelse onderbreking.

Vorbereiding

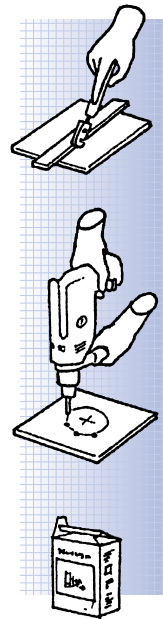
Meet allereerst de te betegelen oppervlakte nauwkeurig en bereken het aantal benodigde tegels. Van de gangbare maat 15 x 15 cm gaan er 44 in een vierkante meter. Neem de hoeveelheid ruim in verband met breuk en snijverliezen en let op dat elke verpakking een gelijk kleurnummer heeft. Voor de voegdikte kunt u kiezen uit voegkruisjes van 2, 3 of 4 mm. Voor uitwendige hoeken bestaan er nog tegels met geglazuurde zijkanen, maar dit is niet bij alle soorten tegels (meer) het geval.

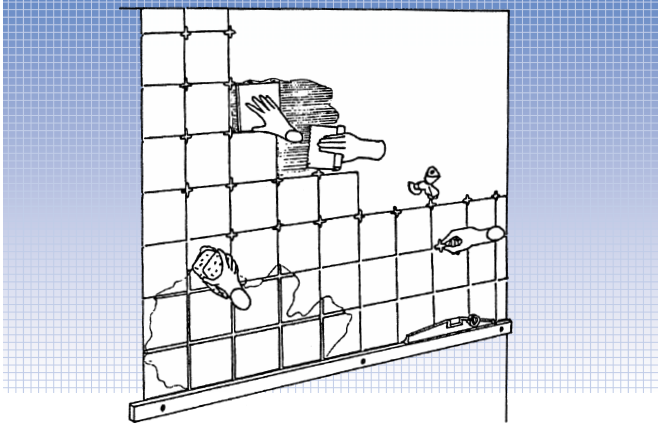
Het benodigde gereedschap

Bij het betegelen van een wand heeft u de volgende gereedschappen nodig: rolmaat, waterpas, stellatten, tegelsnijder, boormachine, draadzaag, punthamertje, tegeltang, lijmkam, harde spons.

De voorbereidingen

- Zorg voor een vlakke, schone, droge ondergrond;
- Repareer scheuren en gaten met een vulmiddel;
- Op hout, spaanplaat, een te zachte of een erg beschadigde pleisterlaag kunt u beter eerst gipsplaten aanbrengen, die u behandelt met een voorstrijkmiddel;
- Verf en betonemaille maakt u vlak door er met een ruwe baksteen over te wrijven;
- Dient een oude tegellaag als ondergrond, gebruik dan een speciale pastalijm en laat de nieuwe voegen op een andere plaats komen dan de oude;
- Bevestig een startlat zuiver horizontaal op de wand (met behulp van de waterpas). Zorg ervoor dat de bovenkant van de startlat exact de hoogte heeft van de bovenkant van de onderste tegel. Bevestig de startlat met stalen spijkers of met schroeven en pluggen;
- Teken zuiver haaks (in een hoek van 90°) links en rechts van de startlat een verticale lijn, of plaats hier ook latten. Gebruik hierbij uw waterpas of een schietlood.

De tegels aanbrengen

Maak de tegellijm aan volgens de gebruiksaanwijzing.

U strijkt met een lijmkam de lijm op de muur, een vierkante meter per keer in een 3 mm dikke laag of zo dik als de lijmfabrikant aangeeft. Vanuit de linker of rechter onderhoek brengt u rij voor rij de tegels met tussenliggende voegkruisjes aan. Neem afwisselend tegels uit verschillende verpakkingen voor een mooie kleurstructuur. Controleer na elke laag of u exact recht blijft. Als de lijm hard is, verwijdert u de latten.

Snij de tegels voor de resterende randen op maat. Kras ze hiervoor in met een tegelsnijder of kraspen, leg ze over een dun latje en breek ze voorzichtig door. Smalle randjes breekt u na het insnijden af met een tegeltang. Overigens maakt u uitsparingen voor leidingen en kranen met een boor en een hamer of zaag. Teken het gat af en boor rondom kleine gaatjes. Tik het rondje eruit met een punthamer en werk het

gat bij met een tegeltang. Of boor binnen de lijn een groter gat en steek hierdoor een draadzaag en zaag het rondje uit. Een decoupeerzaag met een keramiekzaagje is ook geschikt. Betegel vervolgens de muur af en verwijder lijmresten, **ook** uit de voegen.

Afvoegen kunt u na 24 uur. Wrijf de speciale specie met een harde spons diagonaal in de voegen, met uitzondering van de hoeken en de aansluiting op het keukenblad. Verwijder na een korte droogtijd de overtollige specie met een stevige spons en voldoende, schoon water. Werk voegen in hoeken af met siliconenkit, vooral in natte ruimten en de aansluiting op het keukenblad, nadat de ongevoegde hoeken zeer goed droog, stof en vetvrij zijn gemaakt! Wrijf na met een schone, droge doek!

Tips

- Leveranciers van keukens kunnen u heel goed adviseren over de hoogte, de breedte en de indeling.
- Als u wel aan verandering toe bent, maar het geheel vervangen van de keuken te ingrijpend vindt, kunt u ook alleen de grepen van de kasten en de laden vervangen. Dit geeft al een andere indruk van de keuken. U kunt ook alleen de fronten vervangen.

Alle informatie is van redactionele aard, er kunnen dus geen formele rechten aan worden ontleend.

Kwaliteitseisen keuken

Voor het plaatsen van een nieuwe keuken of keukenonderdelen (kastjes, grepen, aanrechtblad) zijn de volgende kwaliteitseisen opgesteld. Als de keuken aan onze eisen voldoet, mag u deze bij vertrek uit de woning altijd laten zitten. Eventueel kunt u de keuken of inbouwapparatuur overdoen aan de volgende huurder. Deze is echter niet verplicht tot het betalen van een overnamesom. U kunt ook uw keuken meenemen en een standaardkeuken terugplaatsen. De kosten hiervoor zijn voor uzelf.

Bouwkundige en veiligheidstechnische aspecten

Gas, water en elektra

1. Verander bij voorkeur niets aan het leidingwerk en de aansluitpunten van gas, water en elektra. Doet u dit wel, dan dient dit door een erkend installateur te worden gekeurd of te worden aangebracht. Voor alle uit het zicht rakende leidingen geldt dat u deze zeker door een erkend installateur moet laten aanbrengen.
2. Raadpleeg de veiligheidsrichtlijnen en de kwaliteitseisen uit

Kluswijzer 3 Zelf klussen met elektriciteit.

Ventilatie

2. U mag alleen een open keuken maken als de woning is uitgerust met mechanische ventilatie. U mag dan in de gehele ruimte van de keuken en kamer geen open geiser hebben of een gaskachel, vanwege het gevaar van koolmonoxidevergiftiging.

Keukenblok

3. De kwaliteit moet minimaal van het niveau van Bruynzeel, type Atlas zijn.
4. Alles moet technisch goed zijn aangebracht.
5. De handgrepen zijn van metaal.

6. De zijkanten van de laden en geleiders zijn van metaal.
7. De deurtjes zijn voorzien van klikscharnieren. Gebruik bij voorkeur voor het onderblok scharnieren van 170° en voor de bovenkasten van 96°.

Mengkraan

8. Het gebruik van stopkranen is aan te raden, omdat u dan van stromend water gebruik kunt blijven maken als u de mengkraan monteert of demonteert.
9. Aanbevolen wordt een kraan te plaatsen van een bekend merk, die voldoet aan het KIWA-keurmerk.

Aanrechtblad (werkblad), spoelbak en kookplaat

11. De lengte van het werkblad moet minimaal gelijk zijn aan hetgeen oorspronkelijk in de woning aanwezig was.
12. De breedte van het werkblad moet 55 of 60 cm zijn.
13. Laat u adviseren over de werkbladhoogte (doorgaans 92 cm) en de hoogte van de bovenkasten.
14. Het werkblad moet waterpas liggen en een druiprand hebben.
15. Het werkblad is tegen de wandtegels aangebracht.
16. De spoelbak moet zijn voorzien van een stop.
17. De gootsteenafvoer is goed bereikbaar en voorzien van een sifon.

Inbouwapparatuur

18. De inbouwapparatuur moet goed werken.
19. Als u de keuken in de woning wilt achterlaten, mag u geen "gaten" van inbouwapparaten achterlaten.

Tegelwerk

20. De tegels dienen strak, vlak en waterpas te worden aangebracht en van eerste kwaliteit te zijn.

21. De uitwendige hoeken en de beëindiging van het wandtegelwerk moet bestaan uit tegels met geglaazuurde zijde(n) of hoekprofielen.
22. De voegen mogen niet groter zijn dan 3 mm en dienen volledig te zijn gevuld met tegelvoeg specie.
23. De tegelstroken mogen niet kleiner dan 5 cm zijn.
24. De hoogte van het tegelwerk in een keuken is minimaal 1.50 m boven de afgewerkte vloer ter plekke van het aanrecht, kooktoestel en koelkast.
25. De tegels hebben een KOMO-certificaat.
26. Het formaat van de tegels mag zijn: 10/20, 10/10, 15/15 of 20/20 cm.
27. De inwendige hoeken mogen niet gevuld worden met een voegpasta, maar zijn gevuld met een schimmelwerende siliconen rubberkit (sanitairkit).
28. De tegels mogen niet geleverd worden.

Onderhoudstechnische aspecten

30. U bent zelf verantwoordelijk voor het onderhoud aan de keuken.
31. U moet een voorraad tegels achterhouden (minimaal 10 % van de totale oppervlakte) voor eventuele reparatie door u of een toekomstige huurder.

Verhuurtechnische aspecten

33. Zorg voor eenheid van stijl in uw keuken.
34. Kies voor niet te opvallende kleuren voor de fronten.

Aanbevolen materialen

Keukens van Keller, Bruynzeel
Kranen van Grohe, Kludi en Venlo.